

САКРЭТЫ ПОСПЕХУ

БУДЫНКІ НЕ ПУСТУЮЦЬ

Ён знаходзіцца прыкладна за 12 кіламетраў ад Наваполацка. У гарадскім пасёлку з насельніцтвам каля шасці тысяч чалавек ёсць усё неабходнае. Сюды пераязджаюць жыць нават з цэнтра горада. У тым ліку і таму, што тут добры клімат: гарадок размясціўся ў хвойным лесе каля азёр. Тут развіты і бізнес: створана каля сарака фірмаў. Сакрэт прыцягальнасці гэтых мясцін высвятляў карэспандэнт «МС».

— Першае пільмовае згадванне Баравухі адносіцца да 1812 года. Побач з ёй праходзіў Кацярынінскі тракт з Дрысы ў Полацк. Мала хто ведае, што жыццёвы шлях Янкі Купалы звязаны з Баравухай. У 1916 годзе ён працаваў у складзе дарожна-будаўнічага атрада, які будаваў чыгунку, — расказвае старшыня Наваполацкага гарадскога Савета дэпутатаў Алег БУЕВІЧ.

У савецкі час у ваенным гарадку Баравуха дыслацыравалася некалькі воінскіх часцей.

Паводле слоў суразмоўніка, і на сёння там жыве шмат былых ваенных. Яны вельмі ініцыятыўныя. Напрыклад, арганізавалі патруляванне ў пасёлку. Актыўна выказваюць ідэі наконт таго, як зрабіць Баравуху яшчэ больш утульнай.

Як паведамлілі ў пасялковым Савеце, ёсць усё, што неабходна для жыцця. Нядрэнна развіты гандаль. Функцыянуе ўрачэбная амбулаторыя, дзе працуюць тры тэрапеўты, у тым ліку і дзіцячы. Ёсць два дзіцячыя садкі. Выдатныя транспартныя зносіны. Былы прыгарадны аўтобусны маршрут № 6 стаў гарадскім. Ды і шмат маршрутак праезджае праз Баравуху.

У населеным пункце праводзяць шмат цікавых мерапрыемстваў. Ужо даволі вядомым стаў экалагічны фестываль «Крыніца здароўя пад нафтаградам». Менавіта ў Баравусе пачынаюцца мерапрыемствы, прысвечаныя шанаванню памяці герояў Вялікай Айчыннай вайны, воінаў-інтэрнацыяналістаў. Тут змешчаны мемарыяльны комплекс «Зорка» на месцы пахавання дзясяткаў тысяч чалавек: воінаў, падпольшчыкаў, партызанаў, мірных жыхароў...

На тэрыторыі ваеннага гарадка засталася шмат аб'ектаў. Амаль усе выкарыстоўваюцца. Напрыклад, у былой спартыўнай зале працуе цэх па вырабе закусак. У якасці сыравіны — беларускі смажаны гарох.

— Там створана каля дзесяці новых рабочых месцаў. Інвестар — з-за мяжы. У эканоміку горада прыцягнулі каля двух мільёнаў рублёў у эквіваленце. У тым ліку — каля 340 тысяч долараў прамых замежных інвестыцый, — тлумачыць старшыня гарсавета.

У былой кацельні апрацоўваюць метал і вырабляюць металічныя канструкцыі. І там працуе каля дзесяці мясцовых жыхароў.

У будынках знаходзяцца розныя вытворчасці. Напрыклад, вырабляюць швейную і трыкатажную прадукцыю, якая вельмі паспяхова экспартуецца ў ЕС.

Побач наладзілі выраб кантрольна-вымяральных прыбораў. Ёсць вытворчасць і па перамотцы трансфарматараў, рамонце рухавікоў, якія прадаюцца ў Расіі. Прадпрымальнікі таксама арганізавалі выраб драўляных і ПВХ-вокнаў, мяккай корпуснай драўлянай мэблі. Ёсць і фірма, якая спецыялізуецца на перапрацоўцы другаснай сыравіны.

Фота Дзяніса ЛЕШЧЫКА

Што прыцягвае інвестараў у былы ваенны гарадок Баравуха?

— Адзін з самых першых яскравых прыкладаў другога жыцця Баравухі — стварэнне ў 2001 годзе вучылішча алімпійскага рэзерву. Тут праходзяць этапы Кубка федэрацыі біятлона краіны сярод дзяцей і юнакоў. Нядаўна заключаны дагавор з федэрацыяй біятлона Японіі. І маладыя біятланісты з гэтай краіны будуць праходзіць у нас зборы. Бо ўмовы тут добрыя: харчаванне і пражыванне, як і чыстае паветра, — працягвае старшыня.

У Баравусе ёсць і гатэль, дзе могуць спыніцца ўсе ахвотныя. Таксама — у адным з былых будынкаў ваеннага прызначэння.

Вельмі прыцягальны для інвестараў былы ваенны гарадок і таму, што тут можна працаваць на ўмовах свабоднай эканамічнай зоны «Віцебск». Такім чынам і актывізуецца выкарыстанне будынкаў.

Патэнцыйным інвестарам гарантаваны шэраг прэферэнцый. Напрыклад, на пра-

цягу дзесяці гадоў, калі будзе прыбытак, не трэба плаціць падатак на яго. Можна эканоміць і на іншых падатках: на нерухомасць, на зямлю. Як і на падатку на дабаўленую вартасць на матэрыялы і камплектуючыя.

Старшыня гарадскога Савета адзначае, што ў былым ваенным гарадку не выкарыстоўваюцца толькі пяць аб'ектаў. Іх агульная плошча каля 10,4 тысячы «квадратаў».

Сярод іншых планаў — адкрыццё лагістычнага цэнтра. Ён будзе вельмі запатрабаваны і ў сувязі з тым, што ў Наваполацку рыхтуюцца да рэканструкцыі трасы з Мінска на Санкт-Пецярбург.

Дарэчы, добрая навіна для ўсіх гараджан і суседняга Полацка. Мост паміж нафтаградам і «калыскай гарадоў беларускіх» — у найбліжэйшай перспектыве. З Мінтранса ўжо даслалі адпаведны ліст.

ЗАНЯТАСЦЬ

БАГАЦЕЙЦЕ... ЗА БАЗАВУЮ!

Ад Шумілінскага раёна да Расіі, як той казаў, рукой падаць. Канешне, ёсць тыя, хто працуе ў краіне-суседцы. Але ўсё больш мясцовых распачынаюць сваю справу ў родных мясцінах. І сцвярджаюць, што можна нядрэнна зарабляць пры сімвалічных падатках. З тутэйшымі прадпрымальнымі людзьмі пазнаёміўся наш карэспандэнт.

Як з рабочымі месцамі?

Паводле слоў старшыні Шумілінскага раённага Савета дэпутатаў Ірыны НОВІКАВАЙ, сітуацыя не выходзіць за рамкі прагнознай.

— Прынятыя меры летась дазволілі паменшыць каэфіцыент напружанасці на рынку працы з 0,34 да 0,1, выканаць планы па колькасці грамадзян, якіх уладкавалі на новыя рабочыя месцы, накіравалі на прафесійнае навучанне, у тым ліку пад заказ наймальніка... У цэлым выканалі ўсе задачы ў сферы арганізацыі занятасці, — канстатавала кіраўнік органа прадстаўнічай улады.

Усяго летась па дапамогу ў працаўладкаванні звярнулася каля 350 чалавек, з якіх 260 ужо працуюць. У якасці беспрацоўных зарэгістравалі 185, асноўная большасць з якіх таксама працаўладкавана (127 чалавек). У пачатку бягучага года было больш за 80 вакансій — на 7,4 % больш, чым у такі ж перыяд 2018-га. Узровень беспрацоўя на сёння — 0,1 %.

Вельмі запатрабаваныя ветэрачы, заатэхнікі, бухгалтары, эканамісты, урачы, фельчары, медсёстры. А трактарысты наогул на вагу золата.

Выбар ёсць заўжды...

Канешне, чалавек мае права выбіраць, дзе яму працаваць. Але калі патрэбныя грошы, дык можна і на грамадскіх работах

падпрацаваць. Летась падчас пошуку работы часова было занята больш за 50 тутэйшых жыхароў. З бюджэту для гэтага выдаткавалі 42,6 тысячы рублёў.

У асноўным людзі займаліся добраўпарадкаваннем населеных пунктаў.

Беспрацоўным у райвыканкаме актыўна прапануюцца паспрабаваць сабе ў ролі прадпрымальнікаў. Дарэчы, калі ёсць неабходнасць, бясплатна накіруюць на адпаведныя курсы. Яшчэ вялікая падтрымка ў тым, што могуць аказаць бязвыплатную фінансавую дапамогу. Толькі трэба падрыхтаваць і абараніць бізнес-план. Адказныя асобы і гэта дапамогуць зрабіць. Няма тых, хто самастойна распачаў сваю справу. Так, напрыклад, два беспрацоўныя летась атрымалі фінансавую дапамогу для старту сваіх праектаў у памеры больш за шэсць тысяч рублёў.

Самі сабе гаспадары

Муж і жонка Сяргей і Ірына Бельчанковы — індывідуальныя прадпрымальнікі. Ён першы ў раёне пачаў рамантаваць пасудамыйкі, воданাগравальнікі, пральныя машыны. Кажы, што кліентаў шмат. Штомесяць у якасці падатку пералічае дзяржаве базавую велічыню. Дзеля пашырэння кола кліентаў дае аб'явы ў раённую газету. Мужчына імкнецца зрабіць усё на месцы. Калі трэба заказаць неабходную дэталю, звязваецца

з пастаўшчыкамі. Апошнія недалёка — у Віцебску. Калі трэба, можа пачакаць з аплатай, і гэта народу вельмі падабаецца.

А Ірына кансультуе фірмы, якія робяць вырабы з драўніны. Сама раней працавала інжынерам у галіне лясной гаспадаркі. Таму ведае ўсе нюансы. Як зрабіць прадукцыю канкурэнтаздольнай, як наладзіць экспарт, аптымізаваць выдаткі — усё падкажа. Падатак залежыць ад таго, колькі заробіць. Але, на яе погляд, вельмі прывабны...

Дама з кветкамі

Вельмі цікава было гутарыць з Ганнай Галузай, якая прадае

ў будынку камбіната бытавога абслугоўвання. Плаціць адзіны падатак — 64 рублі ў месяц.

Прызналася, што першае ж святкаванне жаночага дня «адбіла» выдаткі. Нягледзячы на тое што да яе бізнесу ў райцэнтры ўжо існаваў такі ж, да Ганны людзі па пакупкі прыходзяць часта. Ведаюць, што зрэзаныя кветкі па чацвяргах у яе будуць абавязкова. Тавар прывозяць з абласнога цэнтра.

Букеты жанчына прыгожа афармляе: навучылася гэтаму на курсах у Полацку. Прадае паралельна зямлю для кветак, суненіры, гаршкі. Дарэчы, муж яе таксама дзелавы чалавек: займа-

Уладальніца кветкавай крамы Ганна ГАЛУЗА.

кветкі. Цяпер яна — індывідуальная прадпрымальніца. Раней была дзяржаўнай служачай, але, калі знаходзілася ў дэкрэтным водпуску, вырашыла, што зоймецца продажам кветак! Праблем з рэгістрацыяй і пошукам памяшкання не было: працуе

еца аптывым гандлем сродкаў абароны раслін. Рэалізуе іх фермерам і гаспадаркам.

Калі ёсць жаданне...

Пазітую я зарадзіўся падчас размовы з мужам і жонкай Канстанцінам і Святланай Сталяровымі. Святлана калісьці працава-

Месца дзеяння

Шумілінскі раён

ла ў фотасалоне. Жанчына расказала, што калі яны з мужам жылі ва Украіне — радзіме яе мужа, у яе з'явілася ідэя: а чаму нельга рабіць аналагічнае, але працуючы на сябе? Па спецыяльнасці ж яна — эканаміст.

Канешне, адукацыя і вопыт працы аказаліся дарэчы. Тым больш што канкурэнтаў у райцэнтры не было. Каб купіць абсталяванне, прадалі аўто. Пада-так штомесяць — базавая велічыня. Мужчына цяпер працуе па найме на жонку. Наведвальнікі вельмі хваляць салон. Тут і фота на пашпарт зрабіць можна, і надрукаваць здымкі, і заказаць альбом, аформіць яго прыгожа і гэтак далей.

Задаволена сабой і Людміла Новікава. Такіх называюць самананятымі. Жанчына — былы гандлёвы работнік. Цяпер зарабляе тым, што робіць прычоскі, макіяж, карэкцыю броваў... Дзяржаве — падатак у памеры базавай штомесяць. Побач працуе Ірына Шавурава, якая робіць педыкюр, — не толькі тутэйшыя, а нават з Віцебска прыязджаюць да яе.

Усе мае наваспечаныя знаёмыя аднагалосна сцвярджалі, што, калі ёсць жаданне, ніякіх праблем з адкрыццём і развіццём бізнесу няма. Калі хочаш, дык працуй на сябе, багацей, аказвай паслугі людзям...

Матэрыялы падрыхтаваў Аляксандр ПУКШАНСКІ.